

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๗
กิเลสทำงานชนพื้นชนไฟมาเผาสัตว์

ก่อนจึงหัน

มองเห็นอะไรให้มีสติปัญญาพิจารณาผิดถูกชั่วดี แล้วนำไปเป็นคติ ไม่ว่าได้เห็นได้ยิน ตากับหูนี้สำคัญมาก ไปที่ไหนสัมผัสสัมพันธ์ ให้มีสติให้มีปัญญาพิจารณาอย่ามาอยู่แบบเชื่อๆ ซ้ำๆ ใช้ไม่ได้นะ พระพุทธเจ้าเป็นจอมปราชญ์ฉลาดสอนโลกได้ทั้งสามโลกธาตุ มีหน้าซำยัง ทสสทสสี โลกธาตุ หมิ่นโลกธาตุ ธรรมพระพุทธเจ้ากระเทือนถึงหมด ในอัมมจักกัปปวัตตนสูตร นั้นละศาสตร์ของพวกเราทั้งหลายเป็นอย่างนั้น พวกเราที่เป็นลูกหลานตถาคตก็ขอให้มื่ออะไรๆ ได้ติดเนื้อติดตัวไปบ้าง อย่าให้มีแต่ความเหลวความเลว ศาสตร์ของเราเป็นจอมปราชญ์ฉลาดแหลมคมไม่มีใครเกินในโลกทั้งสามนี้ เราอย่าให้โง่งงไม่มีอะไรเกินอีกนะ ให้มีความฉลาด พิจารณา

บรรดาประชาชนทั้งหลาย วันพระวันเจ้า วันเสาร์ อาทิตย์ นี่เป็นวันว่างงานทางด้านชวนชวยภายนอก แต่เป็นวันที่จะอบรมจิตใจให้มีความสงบเย็นใจด้วยธรรม อันเป็นธรรมชาติที่มีคุณค่ามหาศาล วันเช่นนี้ควรจะได้มีบ้าง อย่ามีแต่เตลิดเปิดเปิงๆ บทเวลาตายแล้วจมไปด้วยกันหมดนั่นแหละ เวลายังมีชีวิตอยู่ให้กิเลสมันลากไปถูไปไม่รู้วันรู้คืนไม่รู้ปู้เตือน ไม่รู้เป็นรู้ตาย ประหนึ่งไม่มีป่าช้า มีแต่ความเพลิดเพลินความเพลิน เวลาตายแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไร ระวังให้ดีนะตรงนี้ อย่าลืมนื้อลืมตัวเกินไป

กิเลสสอนคนลากคนให้ลืมนื้อลืมตัว เสียผู้เสียคนไปทั้งนั้น แต่ธรรมนี้มีจุดมีลากมีตักมีเตือนให้เป็นคนดีโดยลำดับๆ จนกระทั่งถึงดีสุดยอด นี้เรียกว่าธรรม อยู่ภายในใจของเราด้วยกันทุกคน กิเลสคือสิ่งเป็นภัยอยู่ในใจของเรา ธรรมคือสิ่งที่ให้คุณ ให้ความสุขแก่ตัวของเราเอง ก็อยู่ในใจของเรา นี่เรามาอบรมเพื่อจะให้เรารู้ทั้งพิษทั้งภัยทั้งคุณภายในใจของเรา แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติ ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย

วันเสาร์ วันอาทิตย์ เป็นวันว่าง หรือวันพระวันอะไร ควรจะได้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ หากควรจะเข้าไปวัดไปวออบรมจิตใจให้ได้รับความสงบในเวลาเช่นนั้น ก็ควรจะให้มีๆ อย่างถือว่าวันว่างนั้นให้เป็นวันกิเลสเอาถูทั้งวันๆ ใช้ไม่ได้นะ เพลินกินเนื้อเกินตัวไม่ดี ต้องมีอรรถมีธรรม เราเป็นมนุษย์ มีหน้าซำยังเป็นลูกชาวพุทธด้วยแล้ว น่าจะมีความคิดความอ่านไตร่ตรองตีมากกว่าปรกติของคนทั่วๆ ไป

พระก็เหมือนกัน พระลูกศิษย์ตถาคตควรจะได้เป็นคติตัวอย่างให้ความร่มเย็นแก่โลก เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า พระสาวกทั้งหลาย ท่านให้ความร่มเย็นแก่โลกทั้งสามเรื่อยมา เราอย่าให้เป็นอย่าง พระไปที่ไหนเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ไปหมด อย่างนี้ใช้ไม่ได้นะ เอละวันนี้ ให้พร

หลังจ้งหัน

เมื่อวานขึ้นนี้ไปบ้านแพง เอาของไปลงที่โรงพยาบาลคำตากล้า เหลงปั๊วะแล้วก็เลยไปบ้านแพง ไปสั่งอะไรปั๊บบ้าง ๒๐ นาทีแล้วกลับ อย่างนั้นละ คือเวลาไปไม่ให้เสียเที่ยว เอาของเต็มรถไปเลยไปให้โรงพยาบาลต่างๆ โลกต้องพึ่งกัน โลกนี้เป็นโลกพึ่งกัน จึงต้องได้อาศัยกันเป็นลำดับลำดับ เพราะฉะนั้นมนุษย์เรายังเป็นลูกชาวพุทธด้วยแล้ว จึงควรอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้มีจิตใจอันกว้างขวาง เมตตาต่อกัน ความมีจิตใจกว้างขวางนี้ชุ่มเย็นไปหมด ผิดกับความคับแคบตีตันเป็นไหนๆ ผิดกันมากทีเดียว คนมีจิตใจอันกว้างขวางอยู่ในมนุษย์ด้วยกันก็ชุ่มเย็น ไปที่ไหนชุ่มเย็นไปหมด คนคับแคบตีตันไปที่ไหนเป็นพื้นเป็นไฟ

ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นธรรมที่เบิกกว้างด้วยการเสียสละ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ที่ได้มาเป็นศาสดาสอนโลก ยกทานเป็นอันดับหนึ่งเหมือนกันหมด พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ทานเป็นอันดับหนึ่ง ทานบารมี แล้วก็ คือบารมีต่อไป ขึ้นทานบารมีก่อน เพราะเป็นความจำเป็น สัตว์โลกอยู่ร่วมกันอาศัยกัน อยู่ในท้องก็ยังมีอาศัยแม่อยู่ ตกคลอดออกมา ก็อาศัย ตลอดจนกระทั่งเฒ่าแก่ อาศัยกันไปตลอด พึ่งผู้อื่นตลอด เฒ่าแก่ก็พึ่งลูกพึ่งหลาน เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการเสียสละ การทำบุญให้ทาน จึงเป็นธรรมที่จำเป็นมากต่อมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ต้องอาศัยความเสียสละต่อกัน

เราเห็นพวกมดเขานอะไรไป เขาไปได้ของมาแล้วเขานเข้าไปในรูเขา ไปเลี้ยงกัน แจกกันกินอยู่ในนั้น เขาไม่ได้กินตัวเดียวเขาจะ ตั้งแต่มดเขายังมีการแจกแจงกัน เฉลี่ยเพื่อแผ่กัน เรายังเป็นมนุษย์ด้วยแล้วยังควรอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้มีเมตตา จิตใจกว้างขวาง เห็นอกเห็นใจกัน แล้วเสียสละต่อกัน นี่สำคัญมากนะ มนุษย์มีความหมายก็คือมีความเสียสละ มีความเห็นอกเห็นใจกัน มนุษย์เรามีคุณค่ามากอยู่ด้วยกันเป็นปึกแผ่นมั่นคง มีความสงบร่มเย็น เพราะความเสียสละเป็นพื้นฐานของมนุษย์เรา จำให้ตึ้นะคำนี้ ถ้าลงผิดกันเป็นคนละโลกเลยเชียว ถ้าความตีตันไปไหนเป็นไฟไปเลย ความตีตัน ความเห็นแก่ตัว เมื่อเห็นแก่ตัวแล้วก็เอารัดเอาเปรียบคดโกงรีดไถทุกแบบฉบับ ที่จะพื้นเป็นไฟเผาผู้อื่น แต่ความเสียสละออกจากความเห็นอกเห็นใจกัน คิดดูใจเขาใจเราเหมือนกัน เมื่อเป็นอย่างนั้น

แล้วใจเราเป็นยังไง เอาใจเราวัดเทียบกับใจคนอื่นมันเหมือน ๆ กัน แล้วเฉลี่ยกันได้ที่นี่ เห็นออกเห็นใจกัน นั่นละจำอันนี้ให้ต๊ะนะ

ต้นทางของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์อยู่ที่ทานบารมี ขึ้นต้นเลย พระพุทธเจ้าจะเป็นศาสดาสอนโลกต้องมีทานเป็นพื้นฐานทุกๆ พระองค์ นั่นฟังซิ จากนั้นผลแห่งทานที่เป็นพื้นฐานนี้ ก็คือพระจิตนั้นอ่อนนุ่มไปหมดในสัตว์ทุกประเภท ไม่ลบไม่ล้าง มีบอกว่ามีตามความเป็นจริง ๆ ท่านจึงว่า ปาณาฯ สัตว์มีชีวิตให้ความเสมอภาคกันหมด เพราะสัตว์ทุกตัวรักชีวิตเหมือนกันหมด ใหญ่โตขนาดไหน ถึงเล็กที่สุด ชีวิตนี้ นตฺถิ อตฺตสมํ เปมํ ความรักอื่นเสมอรักตนไม่มี สัตว์ทุกตัวมีธรรมชาตินี้ประจำใจ นตฺถิ อตฺตสมํ เปมํ ความรักอื่นเสมอรักตนไม่มี ต้องรักตนเป็นที่หนึ่ง แล้วก็เฉลี่ยไปภายนอกไปถึงคนอื่น ต่างคนต่างรักตนแล้วก็เห็นใจซึ่งกันและกัน เสียสละต่อกันได้

มีคนทุกข์ยากลำบากขนาดไหนที่ควรจะช่วยเหลือได้ อย่าทำใจจิตใจจาง อย่าไปยื่นมือค้ำเอาดู โอ้ย ดูไม่ได้นะ คนหนึ่งทุกข์จะเป็นจะตาย หากความช่วยเหลือตลอดเวลา แล้วยังไปยื่นเอามือค้ำเอาดู โอ้ย ดูไม่ได้เลย คนนี้เลวที่สุด เลวกว่าคนที่เขาได้รับความทุกข์ซึ่งกำลังหาความช่วยเหลืออยู่นั้นอีกมากมาย ต้องช่วยเหลือกัน ๆ นี่ละความเสียสละนี้เป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นผาสูก ไม่ต้องถามถึงเรื่องชาติชั้นวรรณะนะ นั่นตั้งไว้ธรรมดาอย่างนั้นแหละ พื้นฐานของจิตใจที่จะประสานกันให้เป็นความสุขความเจริญสงบรวมเย็นตายใจกันได้อยู่ที่ธรรม อยู่ที่เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันทั้งเขาทั้งเรา แล้วไปที่ไหนก็ไม่ค่อยเป็นภัยคน ๆ นั้น เป็นคุณเรื่อย ๆ ไป

นี่ก็จะไปทอดกฐินสองวัดวันนี้ วันนี้ไปถึงวันพรุ่งนี้ก็ทอด ไปก็ไปชู้เสียก่อน ไปชู้ผู้รับกฐิน ท่านก็ไม่ว่าอะไร ก็เราเป็นปู่ท่านไม่ใช่เป็นครูบาอาจารย์ธรรมดา เป็นปู่ด้วย ไม่ชู้ลูกหลานได้ยังไง ต้องชู้ได้สบาย ทางนั้นก็นั่งฟัง นี่กฐินคราวนี้ไม่ได้อะไรมากนัก ชู้แล้วอย่าหวังมากนัก เพราะเรายังอยู่ที่วัดโพธิสมภรณ์ ท่านเจ้าคุณติดหนี้เขาพะรุงพะรัง เราไปช่วยแล้ว ๕ ล้าน ๕ แสน หนี้ชุดนี้เราช่วยไปแล้ว ๕ ล้าน ๕ แสน เวลานี้ยังขาดอยู่ ยังติดหนี้เขาอีก ๓ ล้าน ๕ แสน ท่านมาพูดให้เราฟัง เราก็ก๊อบไว้ในใจยังไม่ได้พูด จนกระทั่งกฐินเรากำหนดไว้เรียบร้อยแล้วว่าจะทอดวันนี้ ๆ แล้วเราก็ก๊อบไปทางวัดโพธิฯเลย ว่าเวลานี้กฐินมีแล้วยัง ว่ามีวันเดียวกัน เออ จะเอากฐินนั้นละเป็นที่ตั้ง ฟังผลเสียก่อนนะ กฐินมีรายได้มากนักน้อยเพียงไร ขาดเท่าไรทางนี้จะให้หมด เงินจำนวน ๓ ล้าน ๕ แสน ขาดเท่าไรเราให้หมด เราบอกแล้ว ให้เป็นที่เย็นใจตั้งแต่บัดนี้ต่อไปนะ โอ้ย เย็นใจละ จะไม่เย็นได้ยังไงก็ได้รับสงเคราะห์มาตลอด ท่านก็ตอบดีเหมือนกัน

นี่ก็วัดหนึ่งอยู่บนภูเขา เราก็ให้ลูกศิษย์ของเราไปอยู่ที่นั่น ท่านบุญมีนี่ละ บุญมีที่ไปอยู่นาคูณ จากนั้นก็มาอยู่นาคูณ เราก็ดูแลเรื่อยมาวัดนั้น เพราะเป็นวัดที่สงบมากทีเดียว เราขึ้นไปดูหมดแล้ว เราเคยไปพักค้างคืน ตั้งแต่ท่านบุญมีอยู่นั้นเราก็เคยไปพักค้างคืนที่นั่น ไม่ช่วยเหลืออะไรมากนักละ ช่วยแต่ด้านอรรถด้านธรรมแนะนำสั่งสอน ส่วนอื่นๆ ไม่ค่อยได้ช่วยมากนัก เพราะเราไม่ส่งเสริมในการก่อสร้าง การก่อสร้างเป็นสิ่งที่กีดขวางต่อธรรมขั้นสูง คือจิตตภาวนาของพระ พระจึงต้องให้มีงานเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาชำระกิเลส ด้วยสติจดจ่ออยู่กับจิตใจตลอดเวลา นี่เป็นเรื่องของพระ งานของพระเป็นอย่างนี้

งานสร้างนั้นสร้างนี้มันงานภายนอกนะ ดีไม่ดีกลายเป็นงานกาฝากมาเป็นภัยต่อการภาวนาอย่างร้ายแรง เพราะฉะนั้นในวงกรรมฐานจึงไม่นิยมการสร้างวัด แต่มันก็ดื้อเหมือนกันนะพระเราก็ดี ไปที่ไหนสร้างหุหุหุๆ เราคอยขู่เรื่อย นี่จะกราบศาลาหลังนี้ สรรณิ คจุฉามิ เทรอ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มรรคผลนิพพานเป็นสรณะไม่ได้ เทรอ สู้ศาลาหลังนี้ สู้การก่อสร้าง สู้วัดถุนั้นวัดถุนี่สวยงามไม่ได้ เทรอ ถามอย่างนี้แหละเรา เพราะเราไม่เห็นสิ่งเหล่านี้เป็นของสำคัญอะไรยิ่งกว่าธรรมที่เลิศเลอ จำครอบโลกธาตุภายในหัวใจได้ก็ตามถ้างธรรมนี้ได้เข้าแล้ว จำกันไปหมดเลย

สิ่งเหล่านั้นเหมือนหนึ่งว่าเป็นมูตรเป็นคูไปหมด พุดให้มันชัดเจนอย่างนี้ เทียบกับธรรมประเภทนี้ โลกทั้งหลายนี้เหมือนมูตรเหมือนคู ธรรมอันนั้นเลิศเลอขนาดไหน นั้นละพระพุทธเจ้าจึงสอนพระสาวก ใครมาเฝ้าพระพุทธเจ้าไม่ได้ถามเรื่องอื่นเรื่องใดนะ เรื่องก่อสร้างไม่มี ครั้งพุทธกาลไม่มี ในตำรับตำราเอามายันกัน ไม่มีการก่อสร้าง พอพระเจ้าพระสงฆ์ที่เข้ามาเฝ้าพระพุทธเจ้า เป็นยังไง นั้นถาม อยู่ถ้านั้นปานนั้นเป็นยังไง การภาวนาเป็นยังไงๆ ท่านไม่ได้พูดถึงการก่อสร้าง ว่ากุฎิเป็นยังไง ศาลาเป็นยังไง โรงฉัน ศาลาการเปรียญก็ขึ้นเป็นยังไง ไม่เคยถาม ไม่เคยมีในตำรา เวลานี้มันเคลื่อนไหวใหม่ละ มันเหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปต่อหน้าต่อตาด้วยการก่อสร้าง

ไปอยู่ที่ไหนการก่อสร้างออกหน้าออกตาไปเลย นี่เรื่องของกิเลส เรื่องของธรรมที่จะให้ได้รับความสงบร่มเย็นเป็นสุขในจิตใจด้วยธรรมอันสูงสุด คือพระนิพพานไม่มีในใจ มีแต่สิ่งเหล่านี้มาทับไปหมดๆ ทีนี้ก็ว่ามรรคผลนิพพานสุดเอื้อม ก็มันไม่เอื้อมมันจะไม่สุด ยังไง มันเอื้อมหาแต่สิ่งชี้หมูราชี้หมาแห้งไปอย่างนั้น มันก็เจอแต่อย่างนั้น ถ้าเอื้อมเข้ามานี้ บ๊ีบ ธรรมอยู่นี้แล้วในใจของเรา กิเลสก็อยู่ในใจของเรา เอื้อมทางกิเลสเป็นกิเลสทันที เป็น

วันยังค่ำ ไม่ว่าจะหญิงว่าชาย นักบวชและฆราวาส ก็เลสอยู่ในใจเหมือนกันหมด ถ้าเอื้อมเข้าไปในธรรม ธรรมจะเป็นขึ้นมาๆ แล้วจะส่งฝ่าเผยขึ้นภายในใจ

พอธรรมได้ส่งฝ่าเผยแล้วมันจะลบล้างเหล่านั้นลงเป็นลำดับนะ เป็นธรรมชาติเอง จิตมันดูดีมีทางนี้ มันดีมีทางนี้ ดีมีทางนี้ปล่อยทางนั้นๆ ธรรมสูงเท่าไรยิ่งปล่อยเรื่อยๆ ยิ่งเกาะธรรมติดๆ ถึงขนาดที่ว่า เคยพูดให้ฟังแล้วไม่ใช่เธอ ไม่ได้นอนทั้งวันทั้งคืน มันเป็นอย่างนี้มันถึงเกาะติดขนาดนั้น เกาะติดถึงขนาดไม่ได้นอนทั้งวันทั้งคืน มันหมุนตัวๆ ที่จะทำให้ตัวให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยถ่ายเดียว นิพพานประหนึ่งว่าอยู่ชั่วเอื้อมๆ แล้วภัยทั้งหลาย มหาภัยทั้งหลายที่มันตามมา มันก็ติดพันเรามา เราก็จะออกให้หลุดพ้นจากมหาภัยนี้ นิพพานเหมือนกับว่าอยู่ชั่วเอื้อมๆ มันก็ติดกัน นั่นละที่ว่าความเพียรกล้า หมุนตัวถึงธรรมขั้นนี้แล้วไม่อยู่ ทำยังงี้ก็ไม่อยู่ คอขาดก็ไม่อยู่

นั่นละอำนาจของธรรมเป็นอย่างนี้ รุนแรงไหม เวลามันอยู่กับกิเลสมันก็นอนจมอยู่ใต้สะดอกสบาย อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี ดีไปกับบุตรกับคุณไปอย่างนั้นละ พอจิตเข้าไปสัมผัสธรรมแล้วค่อยปล่อยแล้วนะ พอธรรมติดบับปล่อยเรื่อยๆ เกาะธรรมติดมากเท่าไรยิ่งปล่อยเรื่อยๆ เพราะอันนี้เลิศเลอ เกาะไปเท่าไรยิ่งเลิศเข้าไปๆ สุดท้ายนอนไม่ได้เลย ที่ท่านแสดงไว้เราก็อ่านแต่ก่อนในตำรานะ เพราะมีในตำรา พระโสณะท่านประกอบความเพียรจนฝ่าเท้าแตก และได้รับเอตทัคคะเลิศในทางความเพียร เดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก เราก็อ่านในตำราแต่ยังไม่ถึงใจ เมื่อยังไม่เจอเข้ามันไม่มีเครื่องรับกัน มันก็ไม่ถึงใจ เชื่อหรือไม่เชื่อมันก็ลอยๆ ไปอย่างนั้น

นี่ละเรียนเป็นอย่างนั้น ลอยๆ เรียนกับลอยๆ มันคล้ายคลึงกัน ปฏิบัตินี้มันจริงจังเข้าไปเรื่อย จับตัวเข้าไปเรื่อย เห็นความจริงเข้าไปเรื่อย ติดเข้าไปเรื่อย เกาะเข้าไปเรื่อย พันเข้าไปเรื่อย ยิ่งแน่นหนามันคงเข้าไป ทีนี้ความเพียรกล้าขึ้นมา สุดท้ายก็ไม่นอนทั้งวันทั้งคืน มีแต่กิเลสกับธรรมพืดกันอยู่บนหัวใจต่อยกันตลอดเวลา นอนไม่เป็นห่วงเป็นใย เอาจนกระทั่งกลางคืนนอนไม่หลับเลย คือจิตมันหมุนของมันตลอดเวลา คือจิตหมุนนี้หมุนเพื่อจะฆ่ากิเลสให้พ้นจากทุกข์ หมุนตลอดเวลาเป็นอัตโนมัติ คือเป็นไปเองๆ เรียกว่าเป็นอัตโนมัติ

เบื้องต้นกิเลสในสัตว์โลกนี้ กิเลสเป็นอัตโนมัติ หมุนในหัวใจสัตว์โลกทั่วๆ ไปหมด ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ความทะเยอทะยาน เป็นเรื่องกิเลสทั้งหมด อยู่ในหัวใจของสัตว์ จะหมุนหัวใจของสัตว์ให้หมุนไปตามสิ่งเหล่านี้เป็นอัตโนมัติ ไม่ว่าจะยืนเดินนั่งนอน แม้ที่สุดนั่งรับประทานอยู่ จิตก็เพลินไปกับกิเลสเป็นอัตโนมัติไปตลอดเวลา นี่กิเลสมันทำงานอยู่บนหัวใจสัตว์ด้วยความคล่องตัวของมันมาตั้งกัปตั้งกัลป์แล้ว ใครก็ไม่รู้ว่า

กิเลสทำงานชนพินชนไฟมาเผาสัตว์ แล้วเอาเครื่องหล่อเข้าใส่ชนิดๆ ให้สัตว์เพลินไปตาม แล้วก็เอาไฟเผากันไปเรื่อยๆ สัตว์โลกไม่ดู สัตว์โลกไม่รู้ไม่เห็น กิเลสก็ทำงานตัวเองโดยอัตโนมัติของมันอย่างนั้น เหมือนกันหมดในหัวใจของสัตว์โลก เป็นอย่างนี้ เรียกว่ากิเลสทำงานโดยอัตโนมัติ ชนพินชนไฟมาให้สัตว์ทั้งหลาย มันชนผลประโยชน์ไปให้มัน ชนไฟมาเผาสัตว์ แล้วเอาเชื้อหล่อเล็กน้อยให้สัตว์ทั้งหลายเพลินไปตาม หวังนั้นหวังนี้ไปเรื่อยๆ นี่เรื่องของกิเลส มันหมุ่นอยู่ในหัวใจของสัตว์เป็นอัตโนมัติ

ที่นี้พอพลิกกลับมาถึงความพากเพียรทางด้านธรรมะ ด้านธรรมะที่แรกก็ล้มลุกคลุกคลาน ครั้นต่อไปๆ หมุ่นไม่หยุดไม่ถอยก็จับหลักได้ ยึดได้ๆ เกาะติดๆ ปล่อยข้างนอก ปล่อยเรื่องทีกิเลสพาทำงานหมุ่นไป ถอยกลับมาแล้วที่นี้ ถอยกลับมาๆ มาหมุ่นทางด้านธรรมะที่จะแกกิเลส หมุ่นไปๆ สุดท้ายก็เป็น หมุ่นทางด้านธรรมะฆ่ากิเลสนี้เป็นอัตโนมัติแล้วที่นี้ ธรรมฆ่ากิเลสเป็นอัตโนมัติ ท่านทั้งหลายเคยได้ยินไหม คำพูดเช่นนี้ไม่มีใครพูด มีหลวงตาบัวองค์เดียวที่พูด ถอดออกมาจากหัวใจมาพูดให้ท่านทั้งหลายฟัง

แต่ก่อนเราไม่เคยคิดว่ากิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์เป็นอัตโนมัติ แต่พอธรรมเกิดขึ้นเป็นอัตโนมัติฆ่ากิเลสเป็นลำดับลำดับ ความเพียรได้รั้งเอาไว้ ทีแรกความเพียรหมุ่นกันแทบล้มแทบตายยังไม่ได้เรื่องได้ราว พอได้หลักได้เกณฑ์เข้าไปแล้ว ทีนี้ก็ค่อยหมุ่นไปๆ ต่อไปก็เป็นอัตโนมัติ เป็นธรรมจักร หมุ่นตลอดเวลา นอนต้องบังคับ ไม่บังคับให้นอนนอนไม่ได้ กิเลสกับธรรมพืดกันอยู่บนหัวใจ เข้าวงในกันตลอดเวลา นั่นละเรียกว่าหยุดไม่ได้ อยู่ที่ไหนก็ตาม เว้นแต่หลับเท่านั้น นอกนั้นเป็นเวลาของกิเลสกับธรรมพืดกันบนหัวใจโดยอัตโนมัติ นี่ละเวลาธรรมมีกำลังทำงานฆ่ากิเลสก็ฆ่าอัตโนมัติเหมือนกัน

เอาจนกระทั่งหมุ่นตัวๆ เรียกว่า สติ ปัญญา ความเพียร เป็นอัตโนมัติทั้งหมด จากนั้นก็ก้าวเข้าสู่มหาสติมหาปัญญา เป็นอัตโนมัติอันละเอียดสูงสุดละที่นี้ กิเลสมีอยู่ที่ไหนๆ มุดมอดๆ ลง โผล่มาไม่ได้เลย เวลาสติปัญญามีกำลังมาก ธรรมมีกำลังมากแล้วขาดสะบั้นๆ จะว่าได้ที่ต่อหรือไม่ต่ออย่าไม่ทราบ พอแยบออกมาฟังแล้วๆ นี่ละเรื่องธรรมมีกำลังมากเป็นอย่างนั้น ทีนี้ความเพียรก็เป็นแบบเดียวกัน ไม่มีเวลาขยับขยับเลย ต้องได้บังคับพักให้นอน ไม่นอนไม่ได้ บังคับให้เข้าสู่สมาธิ พักสงบใจ จากนั้นมาก็พืดกันเรื่อยๆ นี่เรียกว่าธรรมมีกำลังมากแล้ว เป็นอัตโนมัติในการฆ่ากิเลสบนหัวใจของตน

หมุ่นเข้าๆ จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดไม่มีอะไรเหลือเลย ธรรมที่เป็นธรรมจักรเป็นอัตโนมัติหมุ่นตัวเป็นเกลียวนั้นยุติลงโดยอัตโนมัติเหมือนกัน เหมือนกับเราทำงานทำนั่นทำนี่ๆ จับเครื่องมือเครื่องมืออันนั้นมาทำงานอันนี้ จับเครื่องมืออันนั้นมาทำงาน

อันนี้ จนกระทั่งงานนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาก็ปล่อยเครื่องมือเอง จับกอดไว้ทำไม เครื่องมือ ก็จับไว้เพื่อทำงาน ทีนี้เมื่องานเสร็จเรียบร้อยแล้ว เครื่องมืออยู่ในมือเขาก็ปล่อยเอง อันนี้ฉันได้ก็เหมือนกัน ประกอบความพากเพียรนี้ สติปัญญานี้เป็นเครื่องมือพัดกันกับกิเลสนี้เรียกว่าทำงาน พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว สติปัญญาที่เป็นอัตโนมัตตินี้ยุติลงเองโดยอัตโนมัตติ เหมือนเขาปล่อยเครื่องมือจากมือของเขา เครื่องมือทำงาน นี้ก็ฉันนั้นเหมือนกัน

จึงรู้ได้ชัดว่า อ้อ เวลาธรรมมีกำลังกล้าแล้ว ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัตติเหมือนกัน ไม่ผิดกันแม้เปอร์เซ็นต์เดียว เวลากิเลสมีกำลังมาก ทำลายสัตว์โลกเป็นอัตโนมัตติทั่วแดนโลกธาตุ ทีนี้เวลาธรรมมีกำลังมากแล้ว สังหารกิเลสในหัวใจของตนขาดสะบั้นลงไปไม่มีเหลือ โลงเรียกว่า อาโลโก อุกุปาทิ สว่างจ้าอยู่ตลอดเวลา นิพพานเที่ยง สว่างจ้าตลอดเวลา ไม่มีอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เข้าไปเกี่ยวข้องเลย นี่การประกอบความพากเพียร ถึงขั้นธรรมมีกำลังกล้าก็เป็นอย่างนี้ เหมือนกิเลสมีกำลังกล้าทำลายสัตว์ ไปที่ไหน ฟังซิโลกอันนี้นะ เราไปหาที่ไหนที่เป็นเกาะเป็นดอนให้พากันไปอยู่ เกาะนี้ดอนนี้ผาสุกร่มเย็นสบายๆ ต่างคนต่างชวนชวยหาสมบัติเงินทองข้าวของมาได้มากน้อย คนนี้ได้มาก คนนี้มีความสุขมาก ให้มาอาศัยคนนี้ มาเกาะกันกับคนมีความสุขมากๆ เพราะมีสมบัติมากไม่มี ว่าอย่างนั้นเลย ไม่มีเลย

เพราะกิเลสเป็นเครื่องหลอกลวง ไฟกับเครื่องหลอกลวงมันไปด้วยกัน เอา พลิกปีบมาทีนี้ พอกำจัดกิเลสออกจากใจๆ เป็นธรรมสมบัติขึ้นภายในใจแล้ว ทีนี้ธรรมสมบัตินี้จะเป็นขึ้นเป็นลำดับลำดับตา อบอุ่นตลอดไปเลย ไม่มีความเดือดร้อนเหมือนสมบัติเงินทองภายนอก ได้มากเท่าไรความเดือดร้อนไม่ลดตัวเองนะ ความอยากความทะเยอทะยานอยากได้มากกว่านี้ อยากมากเข้าไปๆ เหมือนกับไฟได้เชื้อ ไส้เชื้อเข้าไปเท่าไรไฟยิ่งแสดงเปลวจรวดเมฆ นี่ละกิเลสมันเผาเอาๆ ทีนี้ธรรมะนี้พอได้เข้าไปเท่าไรๆ นี่เย็นเข้าไปๆ เรื่อยๆ จนกระทั่งถึงขั้นที่ว่า สติปัญญาและความเพียรเป็นอัตโนมัตติ หมุน ถึงขั้นกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว ความเพียรที่หมุนมาเป็นธรรมจักรยุติลงทันที ไม่มี จะไปแก้อะไร กิเลสก็ขาดสะบั้นลงไปหมด

ก็เหลือตั้งแต่ วุสิตํ พุรหมุจริยํ งานที่ใหญ่โตรโหลฐานมากคืองานแบกกongทุกข์ ในวิภูสงสาร งานเกิด แก่ เจ็บ ตาย ได้สลัดลงไปแล้วจากหัวใจในวันนี้ขณะนี้ อย่างพระพุทธเจ้าตรัสรู้ในวันเพ็ญเดือนหก นั้นเวลาสลัดทุกข์ทั้งมวลออกจากพระทัย สว่างจ้าขึ้นมาเป็นศาสดาทั้งแห่งละที่นี้ บรรดาสาวกทั้งหลายก็เหมือนกันได้สลัดอันนี้ลงไป ขาด

สะบันงาไปแล้วจ้ำขึ้นมาเหมือนกันหมด เป็นธรรมแห่งเดียวกัน แบบเดียวกัน ไม่มีอะไร ผิดแปลกต่างกัน ตั้งแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกองค์สุดท้าย ความบริสุทธิ์เสมอกันหมด ท่านแสดงว่า นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย ไม่มีความยิ่งหย่อนต่างกันเลย

เหมือนเราจ่อมือลงในน้ำมหาสมุทร จ่อลงไปตรงไหนก็เป็นน้ำมหาสมุทรๆ ไม่ได้ นิยมว่าน้ำเก่าน้ำใหม่ น้ำนี้ไหลมาจากคลองไหนห้วยไหน และไหลมาจากบนฟ้าหรือที่ไหน ไม่ทั้งนั้น พอถึงมหาสมุทรเป็นน้ำมหาสมุทรอันเดียวกันหมดเลย นี่ฉันนั้นเหมือนกัน จิตใจของผู้สร้างบารมีมาเหมือนกับแม่น้ำลำคลองไหลมาจากที่ต่างๆ สร้างบารมีมาค่อยไหลเข้ามาๆ สร้างบารมีมาไหลเข้ามาๆ พอบารมีเต็มที่แล้วเท่ากับน้ำที่ไหลมาถึงมหาสมุทร จ้างลงไปอันเดียวกันแล้วเป็นมหาสมุทรเหมือนกันหมด ไม่ได้นิยมชาติชั้นวรรณะ ฐานะสูงต่ำ เพศหญิงเพศชายไม่มี จิตไม่มีเพศ ถึงนี้เป็นมหาสมุทร เป็นมหาวิมุตติ-มหานิพพาน เหมือนกันหมด

นี่จิตของพระพุทธเจ้ากับพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นแบบเดียวกันหมด ท่านผู้บริสุทธิ์ทั้งหลายเป็นแบบเดียวกัน เป็นมหาวิมุตติ-มหานิพพาน เป็นธรรมธาตุอันเดียวกันหมด ไม่ผิดแผกกัน เรียกว่านิพพานเที่ยง ที่หมุนตัวเป็นเกลียวมานั้นยุติหมดโดยสิ้นเชิง ตะเกียกตะกายมา เมื่อมาถึงที่แล้วจะก้าวเดินไปไหนอีก มาถึงบ้านก็รู้เอง เมื่อมาถึงที่แล้วก็รู้เอง เมื่อถึงที่สุดแห่งทุกข์ทั้งหลายดับสิ้นไปด้วยแล้ว มีแต่วิมุตติหลุดพ้นโดยสิ้นเชิงแล้ว มั่นก็รู้เอง

นี่ละการปฏิบัติ การประกอบความพากเพียร ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้พิจารณา เราจวนจะตายแล้วนะ ยิ่งจวนจะตายเท่าไรยิ่งเปิดออกๆ ธรรมะนี้ เราพูดจริงๆ เราไม่เคยคิดว่าเราจะได้อสอนโลกขนาดนี้นะ เราอยู่ในป่าในเขา ถึงขนาดที่แรกท้อใจไม่อยากจะสอนใครเลย นี่ก็เคยพูดให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาฟัง พอผางขึ้นมาในหัวใจนี้เท่านั้น โถ ขนาดนี้แล้วจะไปสอนใครได้ นั่นเห็นไหม คือโลกอันนี้เราก็ค่อยอยู่มาตั้งกัปตั้งกัลป์แล้วก็ไม่เห็นโทษของมัน คลุกเคล้ากันมาอย่างนั้นทั้งสุขทั้งทุกข์ สุขมีน้อย ทุกข์มีมาก แต่ละภพละชาติ ลงไปจมนรกอเวจีก็กัปก็กัลป์มันก็ฟื้นขึ้นมาได้ เพราะนรกก็เป็นอนิจจังได้ อายุสั้นยาวต่างกัน ความเปลี่ยนแปลงชั่วเร็วต่างกัน มันก็เปลี่ยนขึ้นมาได้ เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา

จนกระทั่งมาถึงธรรมชาตินี้แล้วจ้ำขึ้นมา ทีนี้มันเห็นหมดเลย ความเป็นมาของตัวเองและสัตว์โลกที่เป็นมาด้วยกันนี้เห็นหมด เหมือนกันหมด โอ้โห ลงขนาดนี้แล้วจะไปสั่งสอนใครได้ คือธรรมชาตินี้เหมือนกับว่าสุตวิสัยของโลกที่จะรู้ได้ ประหนึ่งว่ามีเราคน

เดียวรู้ได้เท่านั้น แล้วจะสอนไปอะไร มองไปที่ไหนมืดตื้อไปหมด เหมือนภูเขาทั้งลูกๆ เรา อยู่ไปอย่างนี้พอถึงวันตายเท่านั้นพอแล้ว อาศัยชาวบ้านเขาไป บิณฑบาตกับเขา กินไปใน ป่าในเขา พอถึงวันแล้วไปเสียเท่านั้น ดีกว่าที่จะมาสอนโลกว่านวย ให้เรานวยไปด้วย ดี ไม่ดีเขาจะหาว่าเราเป็นบ้าเสียอีก เพราะเขาเป็นบ้ากันทั้งโลก เรามาสอนเขาจะหาว่าเราเป็น บ้า จะมาเป็นอะไรเราไม่ใช่บ้านี้ ไม่สอนเสียดีกว่า ทอดธุระ เริ่มทอดธุระ ไม่เช่นนั้นเราตาย ไปนานแล้วนะ

ที่นี้ก็มอันหนึ่ง นี่เรียกว่าธรรม พระธรรมท่านกระตุกขึ้นมาอย่างแรงเลยเชียว พอจะ ทอดธุระเท่านั้นในการสั่งสอนสัตว์โลก จะสั่งสอนไปหาอะไร เราตะเกียกตะกายมานี้เต็ม กำลังความสามารถของเรา แล้วผู้ที่รู้อย่างนี้ใครจะไปรู้ได้ลงทำขนาดนี้แล้ว คือประหนึ่ง ว่าสุตวิสัยของโลกจะรู้ได้ ที่นี้ก็มธรรมประเภทหนึ่งกระตุกขึ้นมา พอว่าไม่มีใครจะรู้ได้แล้ว มันจะทอดอาลัยนั้น ทำความชวนชวายน้อย และทอดอาลัย ท้อใจที่จะสอน ไปหาอยู่ ตามป่าตามเขา บิณฑบาตกับชาวบ้านเขามากินวันหนึ่งพอยังชีวิตให้เป็นไป ถึงกาลเวลา แล้วติดฝังไปเสียเท่านั้น ดีกว่าที่จะมากังวลุ่นวายกับกงล้อกงถาน กงมูตรกงคุณนี้ นั้นเห็นใหม่ละเวลามันเป็น

แต่ก่อนเราเคยเป็นเมื่อไร เมื่อมันจำขึ้นมาแล้วมันเห็นหมดในเรื่องเจ้าของที่เป็นมา ไม่ว่าใครต่อใคร สัตว์โลกมันเป็นแบบเดียวกัน มันเห็นหมดไปเลย นี่ละที่ว่าท้อใจ และจะ สอนใครให้เขาอมรับได้ เขาจะเชื่อถือได้ สอนไปที่ไหนเขาก็จะหาว่าเราเป็นบ้าๆ โอ้ยอยู่ ไปวันหนึ่งๆ พอถึงวันตายเท่านั้นก็พอแล้ว ที่นี้พอว่าพอแล้ว จะทอดธุระแล้วนั้น แล้ว ธรรมะกระตุกขึ้นมาอย่างแรงเลยเชียว นี่ละเรียกว่าธรรมเกิด ธรรมกระตุก เกิดขึ้นในหัวใจ ผางขึ้นมาเลย ก็เมื่อว่าโลกอันนี้ว่าไม่มีใครสามารถที่จะรู้จะเห็นได้ในธรรมประเภทนี้ ว่าเขา รู้ไม่ได้เห็นไม่ได้ แล้วเราเป็นเทวดามาจากไหน นั้นฟังซิ เราถึงรู้ได้เห็นได้ รู้ได้เพราะเหตุ ใด นั้น

เพราะเหตุใดนี้เป็นสำคัญมากนะ รู้ได้เพราะเหตุใด เราที่เป็นอย่างนี้มันมาจากสาย ทางยังงี้ นี่เพราะเหตุใดเหตุนี้เอง สายทางพามา สายคุณงามความดีที่เราสร้างมาโดย ลำดับๆ เป็นสายทางเข้ามาๆ จนกระทั่งถึงที่นี่แล้ว นี่รู้ได้เพราะเหตุนี้ วังนั้นพูดง่าย ๆ พอว่า งั้น อ้อ รับทันทีนะ ทั้งๆ ที่ปฏิเสธจะไม่เอาไหนแล้วนะ พอว่าอ้อรู้ได้ ก็เราเอาตัวของเรายัน เลย เรารู้ได้เพราะเหตุใด ก็สายทางของเราบำเพ็ญมาๆ มาถึงนี้แล้ว โลกเขาก็มีสายทาง เหมือนกัน ต่างคนต่างมีบุญมีบารมีมา ก็เป็นสายทางมาเป็นลำดับลำดับ เป็นแต่เพียงว่ายัง

ไม่ถึง ก้าวไม่หยุดมันก็จะถึง พุดง่าย ๆ ว่านั่น นี่ละที่ว่าอู้รู้ได้ ถึงไม่มากก็รู้ได้ ยอมรับทันที แต่ก่อนยันแล้ว จะปล่อยแล้ว

นี่ตัวเท่าหมูนั่นก็เป็น หัวใจดวงนี้ขอให้ได้เป็นในธรรมทั้งหลายเถอะ จะไม่มีชาติชั้นวรรณะ ไม่มีฐานะสูงต่ำใดๆ เลย ความจริงเหมือนกันหมด นับแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกองค์สุดท้าย เป็นความจริงเสมอกันหมด เรียกว่า นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย พอถึงนี้แล้ว มันก็จำขึ้นมาเอง นี่ธรรมประเภทนี้จะเกิดขึ้นจากคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เป็นแนวทาง นี่ละเพราะเหตุไร คือสายทาง การทำบุญให้ทาน รักษาศีล ภาวนา อย่าปล่อยอย่าวาง มีมาก มีน้อยทำตามกำลังของตน อย่าปล่อยให้กิเลสเอาไปถลุงเสียหมด ตายแล้วทิ้งเปล่า ๆ นะ

สมบัติเงินทองกองเท่าภูเขาเจ้าของตายแล้วไปเผาอยู่ในไฟ สิ่งเหล่านั้นเขามาช่วยเหลือได้ที่ไหน ไม่มี ใครมาศพในเมรุนั้นก็มาระบายทุกข์ให้กันฟังทั้งนั้น ไม่เกิดประโยชน์อะไร ตัวเองก็ไปจมแล้ว เพราะเหตุนี้เวลานี้ยังไม่จม ให้รู้เนื้อรู้ตัวเสียตั้งแต่บัดนี้ละ เราเชื่อพระพุทธเจ้าไม่ได้เราจะเชื่อใคร เชื่อกิเลสมานี้ก็จมมานี้ก็กักก็กัลป์นับได้ที่ไหน เราเชื่อพระพุทธเจ้า เกาะพระพุทธเจ้านี้ทำไมเราจะเกาะไม่ได้ วาสนาของเรามันอาภัพนักเหอมันถึงเกาะพระพุทธเจ้าไม่ได้ แต่เกาะกิเลสนี้พันกันไปแล้ว วาสนาเรามันก็เป็นวาสนากองมูตรกองคูด กองฟืนกองไฟ นรกอเวจีตลอดไปละซิ ถ้าเราไม่ได้เกาะพระพุทธเจ้าวาสนาบารมีทางดีที่จะทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ ตามสายทางที่วารู้เพราะเหตุใด นี่ละสายทางของเราคือความดีงาม ไม่มีอันนี้ติดตัวแล้วจะไม่มีหวังนะ ให้พากันพิจารณา

ให้พากันตั้งอกตั้งใจพี่น้องทั้งหลาย อุตส่าห์พยายาม มีมากมีน้อยกองสมบัตินี้เป็นของเรา เราเสียสละได้เพื่อประโยชน์ทางธาตุทางขันธ์ ทางส่วนรวม เพื่อประโยชน์สำหรับหัวใจของเรา นี่สำคัญมากนะให้เสียสละ สมบัติภายนอกสมบัติภายใน สมบัติภายนอกตีเข้ามาสมบัติภายใน เรามีสมบัติเงินทองข้าวของตีเข้ามาเป็นกองทานการกุศลกลับเข้ามาเป็นสมบัติของตน คือธรรมสมบัติได้ ๆ ไม่สงสัย เอาละนะเหนื่อยแล้ว

ก็อย่างว่าละเราจะออกเมื่อไรก็ได้ เพราะวันนี้ไม่ได้ทอดนี่นะ ไปถึงก็ตอนบ่าย แล้ววันพรุ่งนี้ถึงจะทอด ทอดสองวัด วัดข้างล่างนี้ต้นเหตุคือหลวงปู่มนมาพักที่นั่น ที่เป็นวัดขึ้นมาวันนี้ะ นี่เป็นกลางปากกลางดงจริง ๆ นะที่วัดนี้ อำเภอบ้านแพ่งนู่นห่างกันเป็นกิโล แต่ก่อนคนไม่มาก บ้านไม่กี่หลังคาเรือนละ ที่อยู่อำเภอ ๆ นะ จากนั้นเป็นดงมาหมดเลย นี่หลวงปู่มนท่านมาอยู่กลางดงอันนี้เลย ที่นี้พอท่านจากไปแล้วอันนี้ก็เลยกลายเป็นวัดขึ้นมา

ที่รอบกว้างๆ นั้นทุ่งนานั้นมีแต่ตงนะ เตียนนี้เป็นอย่างนั้นละ นะ ทุ่งนานั้นมีแต่ตงนะนั้น เตียนนี้เป็นอย่างนั้นละ เราก็ดิตตามรอยนี้ละ สร้างกฐินถวายท่าน บุษาคณท่าน

ส่วนวัดโน้นเราเคยส่งพระไปอยู่ ไปดูสถานที่เหมาะสมอยู่แล้วเราจึงให้พระอยู่ ตลอดมา เพราะฉะนั้นเราจึงได้ไปทอดกฐินให้ นี่ละเรื่องราวต้นเหตุ ถ้าใครยังไม่ทราบก็ กรุณาทราบเสีย เป็นอย่างนั้นแหละ

โยม ขออนุญาตนะเจ้าคะหลวงตา เมื่อก่อนนี้หลวงตาบอกให้หนูทำกรรมฐาน หนูก็เลยได้ฟุ้งไปแล้วนะคะ หลวงตาบอกว่าถ้าได้จังหวะแล้วให้ฟุ้งเลย

หลวงตา แล้วเป็นยังไง

โยม ที่นี้หนูก็ฟุ้ง พอหนูฟุ้งแล้ว หนูก็เลยพิจารณาธรรมในใจนะคะ ปรากฏว่ามัน แยกชั้นห้า คือสังขารที่มันเกาะจิตของเรา มันหมุนออกจากใจ หมุนออกไปแล้วก็ ความรู้สึกมันบอกว่า นี่คือสังขารสมมุติเป็นฝ่ายโลก แล้วมันก็เป็นโลกหมุนๆ อยู่ และตัว สังขารนี้ที่ว่ามันปรุงๆ ให้เราเกิด แก่ เจ็บ ตาย เมื่อมีเกิด แก่ เจ็บ ตายก็เป็นอนิจจัง ทุกข์ อนัตตา แล้วสมมุติทั้งหลายก็เป็นของโลกอย่างเช่น พระอรหันต์น้อย อรหันต์ใหญ่ก็อยู่ใน สังขารนี้ เมื่อเป็นสังขารทั้งหลายนี้ก็เป็นสมมุติ เป็นโลกภายนอก แล้วต่อมาหนูก็มามองดู จิต ดูกายของตัวเอง มาพิจารณาร่างกายของตัวเองก็เห็นเป็นธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ส่วน ของร่างกายนี้ก็เป็สังขารสมมุติเช่นเดียวกันกับโลก เมื่อเป็นเช่นเดียวกับโลกนี้ มันก็ถล่ม ลง ร่างกายนี้ถล่มลงเป็นธาตุสี่คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ เกิด แก่ เจ็บ ตายก็เป็นสมมุติทั้งหมด ในร่างกายนี้ ก็เหมือนกับโลกภายนอก ทั้งเขา ทั้งเราก็เป็นอันธรรมาชาติอันหนึ่งอันเดียวกัน มีเกิด มีแก่ เจ็บ ตายด้วยกันเหมือนกัน แล้วก็เป็ธาตุเหมือนกัน

หลังจากนั้นเมื่อพิจารณาร่างกายนี้ถล่มลงไปแล้ว ก็มาพิจารณาอันดูจิตของตัวเอง ก็เห็นจิตอวิชชาอยู่ภายใน ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิด แก่ เจ็บ ตาย เมื่อพิจารณาจิต อวิชชานี้ หนูก็ถามจิตอวิชชาว่า อ้าวแล้วเป็นยังไงที่ว่าคุณไม่รู้มัน เขาก็บอกว่าตอนนี อวิชชาได้รู้แล้ว เขาบอกว่ารู้แล้ว อ้าวแล้วตัณหาละที่ว่า อยากได้ อยากดี อยากมี อยากรวย นั้นยังอยากอยู่ไหม เขาก็บอกว่าเขาไม่อยากเพราะว่ารู้ความจริงของโลกแล้วว่า โลกนี้เป็น เพียงแค่สมมุติ เป็นแค่แดนเกิด แก่ เจ็บ ตายเท่านั้น แล้วหนูก็ถามตัวอุปาทานอีก ตัว อุปาทานนี้ก็คือตัวยึดมั่นถือมั่นในสมมุติทั้งหลายที่สังขารปรุงขึ้นมา หนูก็ถามอีกว่า ยังถือ อยู่อีกไหม เขาก็บอกว่าเขาไม่ถือแล้ว

หลวงตา เอาๆ ย่นเข้ามาๆ เวลาเราจนเต็มที่แล้ว

โยม เมื่อพิจารณาตรงนี้จบลงไปปั๊บ หนูก็ไปมองเห็นจิตของพระพุทธเจ้าเป็นดวงสว่างขึ้นมา แล้วหนูก็ถามว่า จิตของพระพุทธเจ้า จิตของพระอรหันต์คือความบริสุทธิ์นี้กับความสว่างไสวนี้ยังเรียกว่าเป็นสมมุติอยู่อีกหรือเปล่า จิตก็บอกว่า จิตของพระพุทธเจ้าเป็นจิตที่บริสุทธิ์แล้ว ไม่มีสมมุติใดเข้าไปเคลือบแฝงในนั้น เราจะว่าสว่างก็ดี เราจะว่าบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ก็ดี จะว่าว่างก็ดี ไม่ว่างก็ดี เพราะว่าจิตของพระอรหันต์นั้นหมดสมมุติโดยประการทั้งปวง จิตมันพิจารณามาอย่างนี้เจ้าคะ

หลวงตา เออ เท่าที่พูดมานี้น่าฟังอยู่แล้ว ให้หมูนอนอยู่ในนี้ หมดสิ้นไม่หมดสิ้นก็จิตเป็นนักรู้ให้มันรู้ตามรอบข้างๆ ตลอดไปนะ เข้าใจหรือ รู้ตัวเองรู้เหล่านี้ละ มันจะย่นเข้ามา สันทิฏฐิโลก มันจะบอกเป็นลำดับลำดับไป เอาเท่านั้นละวันนี้ เท่าที่พูดมานี้ถูกต้องแล้ว (หลวงตาครับ ท่านลภถวายปัจจัยสี่หมื่นครับ) เออๆ ท่านลภมาหรือยังนี่ มาจากโรงพยาบาล(มาแล้วครับ มาอยู่ที่กุฏิแล้วครับ) เออ นี่ก็จะไปสร้างโรงพยาบาลที่นั่น เห็นไปได้หลายปีแล้ว เรายังไม่ได้ถาม ท่านลภไปสร้างโรงพยาบาลมีคนงานกี่คน พอตีมาแล้ว อ้าว มันสะดุดแย็บๆ นะกรรมฐานเรา นี่ไม่ได้คุ่นกับอะไรนี่วะ พูดตรงๆ รักษาความเป็นก็รักษา รักษาจนเป็นบ้าก็มีเข้าใจไหม รักษาอยู่ในวงของธรรมจะรู้ความพอดีพอดีทุกอย่าง นั่นมันต่างกันนะ

นี่กะว่าประมาณสัก ๙ โมง ๕๐ นาทีจะพอดีละมั้ง เรากำหนดว่า ๙ โมง ๕๐ นาทีจะออก กะว่า ๑๐ โมงมันจะเข้าไป เลยว่าทางนี้จะพอดีเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ประมาณ ๙ โมง ๕๐ นาที เราก็ออกละ ไปสบายๆ เรา ถ้าเห็นอะไรตามทางก็เอาไปอีกนะ ถ้ารถเราไม่แน่น มันหากเป็นอย่างนั้น มันเหมือนแม่ครัวนะเวลาออกจากวัดไปแล้ว ไปที่ไหนอันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดีเอาจนเต็มรถ เต็มทุกที่ที่เราไปไหนเต็มเลย เต็มไปหมดอย่างนั้นแหละ เมื่อวานนี้ก็เอาไปเอาไปไม่ได้เลย เต็มรถแล้วเมื่อวานนี้แน่นเอี้ยดเลย อย่างนั้นละไปไหนเต็มเลย ไปละที่นี้

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz